

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kształtowanie i ochrona środowiska - wykład , PG_00193839						
Kierunek studiów	Geografia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej -> Zakład Badań Krajobrazu i Kształtowania Środowiska						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Sylwia Horska-Schwarz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		1.0		19.0	50
Cel przedmiotu	1 - poznanie prawnych, organizacyjnych, naturalnych i funkcjonalnych uwarunkowań ochrony środowiska; 2 - znajomość szczegółowa prawnych form ochrony przyrody i środowiska oraz umiejętność ich stosowania w ochronie zasobów; 3 - poznanie organów ochrony środowiska i ich kompetencji; 4 - poznanie zasad kształtowania i użytkowania przestrzeni w warunkach zrównoważonego rozwoju; 5 - poznanie podstawowych procesów przyrodniczych jako podstawy gospodarki i ochrony środowiska; 6 - poznanie uwarunkowań funkcjonowania środowiska naturalnego; 7 - poznanie podstawowych ekosystemów lądowych i ich znaczenia dla funkcjonowania środowiska i gospodarowania człowiekiem; 8 - poznanie zagrożeń środowiska i narzędzi przeciwdziałania im oraz zasad rekultywacji i rewaloryzacji zasobów środowiska; 9 - opanowanie terminologii z zakresu ochrony środowiska i jej stosowania w polityce przestrzennej i ochronie środowiska; 10 - opanowanie umiejętności oceny i przewidywania procesów przyrodniczych, zagrożeń i oddziaływań na środowisko życia człowieka						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[GEOGRL3-U02] potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu nauk geograficznych oraz dostępne źródła informacji do prawidłowej interpretacji podstawowych procesów i zjawisk przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i politycznych		
	[GEOGRL3-U01] potrafi identyfikować i analizować podstawowe procesy i zjawiska przyrodnicze oraz społeczno-ekonomiczne, analizować ich przyczyny i przebieg oraz formułować i dyskutować podstawowe problemy dotyczące warunków fizyczno-geograficznych oraz sytuacji społecznej, gospodarczej i politycznej i ich zmian w różnych skalach przestrzennych		
	[GEOGRL3-W05] zna interakcje zachodzące pomiędzy środowiskiem naturalnym i antropogenicznym w różnych skalach przestrzenno-czasowych ze szczególnym uwzględnieniem procesów i zjawisk zachodzących w obszarze Pobrzeży i Pojezierzy Południowobałtyckich i uwarunkowania tych interakcji		
	[GEOGRL3-W04] ma zaawansowaną wiedzę o środowisku geograficznym Ziemi, rozumianym jako jednolity system wzajemnie powiązanych i oddziałujących na siebie komponentów; jego zróżnicowaniu, funkcjonowaniu i dynamice zmian, w tym wzajemnego oddziaływania komponentów środowiska w obszarze Pobrzeży i Pojezierzy Południowobałtyckich		

Treści przedmiotu	<p>A. Problematyka wykładu</p> <p>A.1 - środowisko jako system pojęcia podstawowe, geokomponenty, środowisko jako przedmiot ochrony,</p> <p>A.2 - historia ochrony środowiska,</p> <p>A.3 - akty i formy prawne ochrony środowiska oraz organy administracyjne i ich kompetencje,</p> <p>A.4 - europejska polityka w zakresie ochrony środowiska,</p> <p>A.5 - możliwości i ograniczenia w użytkowaniu zasobów środowiska,</p> <p>A.6 - zagrożenia i postaci degradacji zasobów środowiska w Europie (Raporty EEA),</p> <p>A.7 - metody i możliwości przeciwdziałania zagrożeniom i degradacjom środowiska,</p> <p>A.8 - polityka przestrzenna i ochrona środowiska w planowaniu przestrzennym,</p> <p>A.9 - różnorodność biologiczna, jej ochrona i znaczenie,</p> <p>A.10 - funkcje i znaczenie wybranych ekosystemów naturalnych,</p> <p>A.11 - rozwój zrównoważony - idea i praktyka;</p> <p>A.12 - ochrona łączności ekologicznej - korytarze ekologiczne i przejścia dla zwierząt,</p> <p>A.13. - ochrona, stan i zagrożenia środowiska w woj. pomorskim.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> - wykłady zaopatrzone w opracowania i komentarze poszerzające zakres informacji, udostępnione na stronie internetowej Katedry Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska UG; - Barnier M., Atlas wielkich zagrożeń, Wyd. Naukowo-Techniczne, Warszawa; - Żarska B., 2007, Ochrona krajobrazu, Wyd. SGGW, Warszawa; - Ustawa Prawo ochrony środowiska; - Ustawa o ochronie przyrody; - Ustawa Prawo wodne; - Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych; - Dobrzańska D., Dobrzański G., Kiełczewski D., 2008, Ochrona środowiska przyrodniczego, PWN, Warszawa. - Maciak F., 2003, Ochrona środowiska przyrodniczego, PWN, Warszawa. - Górka K., Poskrobko B., Radecki W., 2001, Ochrona środowiska, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa. - Wąsikiewicz-Rusnak U., 2003, Ekorozwój w strategii gospodarowania, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków. - Boć J., Nowacki K., Samborska-Boć E., 2004, Ochrona środowiska, Kolonia Limited. - Kozłowski S., 2002, Ekorozwój. Wyzwanie XXI wieku, PWN, Warszawa. - Wiśniewski P., 2015: Przeciweroyjna funkcja lasów glebochronnych. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk. - Kistowski M., Wiśniewski P., 2017: Niskowęglowy rozwój obszarów wiejskich w Polsce a plany gospodarki niskoemisyjnej. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk. - Raporty European Environmental Agency - Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, Pomorskie Studia Regionalne, 2001, UMWP, Gdańsk, - czasopismo Aura
-----------------------	-------------------------	--

	Uzupełniająca lista lektur	<p>- Bartkowski T., 1981, Kształtowanie i ochrona środowiska, PWN, Warszawa-Poznań.</p> <p>- Sołowiej D., 1992, Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka, Wyd. Nauk. UAM, Poznań,</p> <p>- Studia przyrodniczo-krajobrazowe województwa pomorskiego, Pomorskie Studia Regionalne, 2006, UMWP, Gdańsk,</p> <p>- Wiśniewski P., Wojtasik M., 2006: Problemy środowiskowe składowiska odpadów komunalnych w Rozwarzynie k. Nakła, Ekologia i Technika, vol. XIV, nr 2, 70-76.</p> <p>- Wiśniewski P., Loranc-Wiśniewska L., Wojtasik M., 2008: Finansowanie ochrony środowiska na przykładzie Banku Ochrony Środowiska S.A. Oddział w Bydgoszczy, Ekologia i Technika, vol. XVI, nr 5, 248-250.</p> <p>- Wiśniewski P., 2014: Powiatowe programy ochrony środowiska w kontekście zarządzania przeciwoerozyjną ochroną gleb na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego. Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie, t. 14, z. 2(46), 141-153.</p> <p>- Wiśniewski P., Wojtasik M., 2014: Wpływ erozji gleb na fizjonomię krajobrazu. Ekologia i Technika, 6 (133), 346-351.</p> <p>- Wiśniewski P., 2015: Problematyka ochrony gleb przed erozją w gminnych programach ochrony środowiska. Inżynieria i Ochrona Środowiska, t. 18, nr 3, 311-322.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.